

Klinika adiktologie na mezinárodní konferenci Lisbon Addictions 2024

Anna Volfová, Amalie Lososová

e-mail | amalie.lososova@lf1.cuni.cz

Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze

Nedaleko lisabonského mostu

Lisabonská konference je vždy dlouho očekávaným eventem konajícím se jednou za dva roky na podzim a pokaždé hostící posluchače i přednášející z celého světa. Letošní ročník proběhl ve dnech 23.–25. 10. 2024 tradičně v kon-

Obrázek 1 | Zástupkyně Kliniky adiktologie na konferenci Lisbon Addictions 2024 (zleva Vendula Pokorná, Gabriela Rolová, Amalie Lososová a Anna Volfová)

gresovém centru nedaleko ikonického Mostu 25. dubna připomínajícího sanfranciský Golden Gate. Organizátoři zaznamenali historicky nejvyšší počet prezentovaných příspěvků i přihlášených účastníků (2300 osob). Zástupci Kliniky adiktologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy se konference zúčastňují pravidelně a podrobují tak mezinárodní diskuzi tématy, na kterých pracují. Ani letos tomu nebylo jinak. Na konferenci byly prezentovány postery Mgr.

Venduly Pokorné, Mgr. Renáty Habiňákové a Mgr. Babilonové a zazněly tyto ústní příspěvky:

- Mortality among long-term prescription opioid users (dr. Gabriela Rolová)
- Building of prevention infrastructure: Interactive platform for mental health support and risk behavior prevention (Mgr. Elizabeth Nováková)
- How to train an addiction specialists? (Mgr. Anna Volfová, dr. Amalie Lososová)

Kdo je adiktolog se vymýšlelo „od podlahy“

Zastřešujícím tématem letošního ročníku bylo motto „Empowering the workforce“, což krásně zapadá do cílů pracoviště Kliniky adiktologie. Účast na konferenci byla také pomyslným vyvrcholením končícího dvouletého projektu WAVE (tj. Workforce in Addictions – Valorisation in Europe), který se cíleně zabýval tématem vzdělávání pracovníků v adiktologii, jejich kompetencemi a standardy kvality ve vzdělávání. Ve čtvrtek 24. října v 15 hodin byl zahájen 90minutový workshop na téma „How to train an addiction specialist“ (připravený týmem ve složení Amalie Lososová, Anna Volfová a Michal Miovský). U tří kulatých stolů diskutovalo více než 30 účastníků, řada dalších zvolila místo na zemi, aby se workshopu mohla účastnit. Cílem workshopu bylo senzitivovat účastníky v tématu „kdo je adiktolog“ v jejich kontextu, představách nebo třeba národní legislativě. Součástí byla prezentace výsledků výzkumu v této oblasti. Představili jsme modely vzdělávání na univerzitní úrovni, typy vzdělávacích systémů, počty studijních programů a význam formulace kompetencí. Účastníci si na závěr zkusili sami formulovat, které kompetence jsou pro ně v oboru adiktologie významné nebo které jim chybí. Jedním ze zajímavých výstupů byla potřeba vybavovat a podporovat pracovníky v oboru adiktologie ve schopnosti empatie, lidském a partnerském přístupu. Závěrem lze říci, že cesta k formulaci kompetenčních rámců, identifikaci významných a klíčových znalostí a dovedností je užitečnou a potřebnou strukturou pro

Obrázek 2 | Výsledek vizuálního ztvárnění zahajovací sekce v reálném čase

možnost rozvoje dalších kompetencí ve smyslu měkkých dovedností (*soft skills*), a to nejen pro specializované profesionály v adiktologii, nýbrž také pro další odborníky z řad lékařů, zdravotních sester, sociálních pracovníků a ostatních profesí.

Využití AI (umělé inteligence), duševní zdraví zdravotnických pracovníků, epidemie smrtelných předávkování v USA a visual sense formers

Množství příspěvků v letošním ročníku bylo ohromující a vybrat si ty nejzajímavější prezentace bylo výzvou. Za zmínku stojí například panelová diskuze na téma AI v publikačním procesu, kdy teprve vznikají doporučené postupy a standardy, a to stále poměrně nesměle. Vedle stinné stránky AI byla vyzdvížena i ta pozitivní – AI jako geniální nástroj analýzy a syntézy dat ve výzkumném procesu. Sebepéče u poskytovatelů služeb je také na povrch se deroucím tématem – například lékařská profese jako jedna z nejvíce stigmatizovaných a potýkajících se s obrovskými bariérami v přístupu k odborné péči v oblasti závislosti či jiných psychických obtíží. Jako z jiného světa se zdál příspěvek o syrovém harm reduction přístupu v USA ve vztahu k fentanylové krizi. Bohužel až umírání tisíců lidí vedlo k prolomení dlouho zažitých bariér a ak-

tuální situaci, kdy například naloxon či jiná medikace je poskytnuta skutečně každému, kdo ji potřebuje, bez nutnosti jakéhokoli záznamu do zdravotnických systémů. Kreativním prvkem na konferenci bylo přizvání tvůrce, který se zabývá převodem mluveného slova do grafik, jež vytváří v reálném čase na flip. Nádherné grafiky byly součástí prostoru pro networking a s touto vizuální oporou bylo snazší o tématech diskutovat. Umět si takto psát poznámky je jistě snem nejednoho z nás.

Networking jako zdroj inspirace a motivace

Význam konferencí a symposií je zejména v možnosti setkat se, diskutovat, podporovat kreativitu a zvyšovat motivaci vytrvat v často nelehkých situacích, ať už v klinické, či výzkumné práci. Radostí bylo setkat se s koordinátory projektu WAVE nebo třeba s lidmi z celého světa, kteří se zúčastnili klíčové aktivity v tomto projektu. Přátelské setkání v nedaleké LxFactory, hipsterské ulici plné restaurací, barů a obchůdků s designovými produkty, proběhlo v příjemném duchu. Bylo inspirující dozvědět se, jak funguje adiktologie v Pákistánu nebo třeba na Novém Zélandu. Práce stále více

Obrázek 3 | Workshop „How to train an addiction specialist?“ vedený Amalií Lososovou a Annou Volfovou, zástupkyněmi Kliniky adiktologie

se překlápějící do online světa umožňuje dříve nemyslitelné, což přispívá k rychlému rozvoji témat. Vedle toho ovšem nabývá stále více na významu setkávání tváří v tvář jako nenahraditelná součást lidské spolupráce, a to nejen v oblasti prevence, léčby a výzkumu závislosti.